

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Klasa 24 (4)

Izdan 1 Maja 1932.

PATENTNI SPIS BR. 8820

Istenič Lovro, bravarski obrtnik, Sušak, Jugoslavija.

Nastavak za dimnjak i ventilator.

Prijava od 31 decembra 1930.

Važi od 1 juna 1931.

Predmet pronalaska je nastavak za dimnjak, kojemu je svrha da prepriječi povraćanje dima kroz peć i koji uslijed svoje zgodne konstrukcije pojačava promaju u peći. Sličan nastavak može da služi kao svršetak odvoda kod ventilatora, pa u tom slučaju slično kao kod dimnjaka pojačava promaju i priječi povratak nečistoga zraka natrag u prostoriju koju ventiliramo.

Za jakih udaraca vjetra pod zgodnim kutem vraća se dim kroz peć u sobu, pa je zadimi i zasmrdi. To je osobito poznat i čest pojav u našem Primorju, gdje se izmjenjuju jaka bura i jugo. Toj neprilici dosadanjih dimnjaka izbjeglo se kod ovog nastavka za dimnjak tako, što vjetar sam zatvara uvijek onu stranu nastavka s koje puše i automatski otvara otvore na drugoj strani, kroz koje onda dim nesmetano izlazi. Osim toga nastavak ima takvu konstrukciju, da spriječava upadanje kiše, nečistoće i ostalih nepoželjnih predmeta u dimnjak, tako da otpada upotreba žične mreže, koja se osobito rabila kod tvorničkih dimnjaka.

S tim u skladu poprimio je naš nastavak za dimnjak zgodan oblik, kako se vidi iz priloženog nacrtu. Mi se međutim slikama ne ograničujemo na detalje izvedbe, koji mogu biti i drugačiji, a da bitnost pronalaska ostane ista. Sl. 1 prikazuje nastavak u pogledu s prijeda s desnom polovicom u presjeku; Sl. 2 je pogled odozgor na nastavak s kojega je odstranjena kapa, tako da se vidi otvor za čišćenje; napokon Sl. 3 prikazuje

način smještanja nastavka kad služi za ventilator i dimnjak.

Kako se vidi na Sl. 1 i 2 nastavak iz željeznog lima ili sličnog prikladnog materijala sastoji se iz nasadne cijevi 1, koja se natakne na odvodnu cijev dimnjaka. Cijev 1 prelazi u bubanj 2, široku, valjkovitu prostoriju, providenu po plaštu otvorima 3 sa pripadnim kapcima 4. Kapci 4 su s izvanje strane podvostručeni nešto širim kapcima 5, tako da među njima ostaje fiksiran razmak, a imaju zajedničko okretišće oko osovine 6 na vanjskoj strani bubnja 2. Kroz ovaj međuprostor struji zrak i tim pojačava izlazak dima i promaju u peći. Svaka dva diametralno suprotna kapka 4 spojena su međusobom čvrstom šipkom 7, tako da kad se jedan kapak zatvori uslijed tlaka vjetra, automatski se otvori onaj njemu nasuprot, koji je u zavjetrini. Tim se postiglo da je uvijek zatvorena ona strana nastavka, koja je okrenuta spram vjetru, pa dim izlazi kroz otvore na strani koja je u zavjetrini i uz to je još polpomognut strujanjem zraka između vanjskih 5 i unutarnjih 4 kapaka. Da bi se dimnjak zaštitilo od upadanja kiše, stranih tjelesa ili eventualnog ulaza šišmiša i ptica providen je nastavak kapom 8, koja za razliku od sličnih dosada upotrebljivanih kapa na dimnjacima sjeda neposredno na gornji rub bubnja 2.

Kako bi šipke 7 i kapa 8 smetale čišćenju dimnjaka odozgor, to se na donjoj osnovici bubnja 2 nalazi otvor 9, kroz koji dimnjačar može da proturi utege s četka-

ma, koje rabi kod čišćenja dimnjaka. Otvor 9 se zatvara na jedan od poznatih načina na pr. zaokretanjem poklopca 10 oko okretništa 11. Dakle kad dimnjačar hoće da čisti dimnjak otvoriće otvor 9 zaokretanjem poklopca 10 u položaj 10'. Napominjemo da ovaj otvor 9 sa poklopcem 10 otpada kod naprave, koja služi kao nastavak za ventilator, pošto je nepotreban, jer otpada čišćenje čađe. Pošto se pri tom dobije na prostoru donje osnovice bubnja 2, to može biti nasadna cijev 1 u ovom slučaju šira od one kod nastavka za dimnjak.

Ako vjetar puše na pr. s prijeda, kako je na Sl. 2. prikazano smjerom strijelice, zatvore se s te strane kapci, pri čem se automatski otvore oni na suprotnoj strani u zavjetrini. Pri tom s lijeve strane ulazi zračna struja pod vanjski kapak 5 u smjeru strijelice i struji između vanjskih i unutrašnjih kapaka, te tim pojačava promaju u dimnjaku. Ta je promaja znatno veća zato, jer se ne stvaraju u zavjetrini zračni vrtlozi, koji usporavaju odlazak dima. U slučaju da ne puše vjetar može se desiti, da su svi otvori napola otvoreni, pa dim izlazi uslijed svoje topline normalno van.

Na Sl. 3. prikazano je smještanje nastavka 12 kad služi za ventilator u nižoj prostoriji, kod koje je na pr. tehnički nemoguće provesti odvod na krov 13 zgrade 14, pa se mora nastavak metnuti postrance. Drugi je slučaj, ako se prostorija koju ventiliramo, nalazi ispod krova. Tada na-

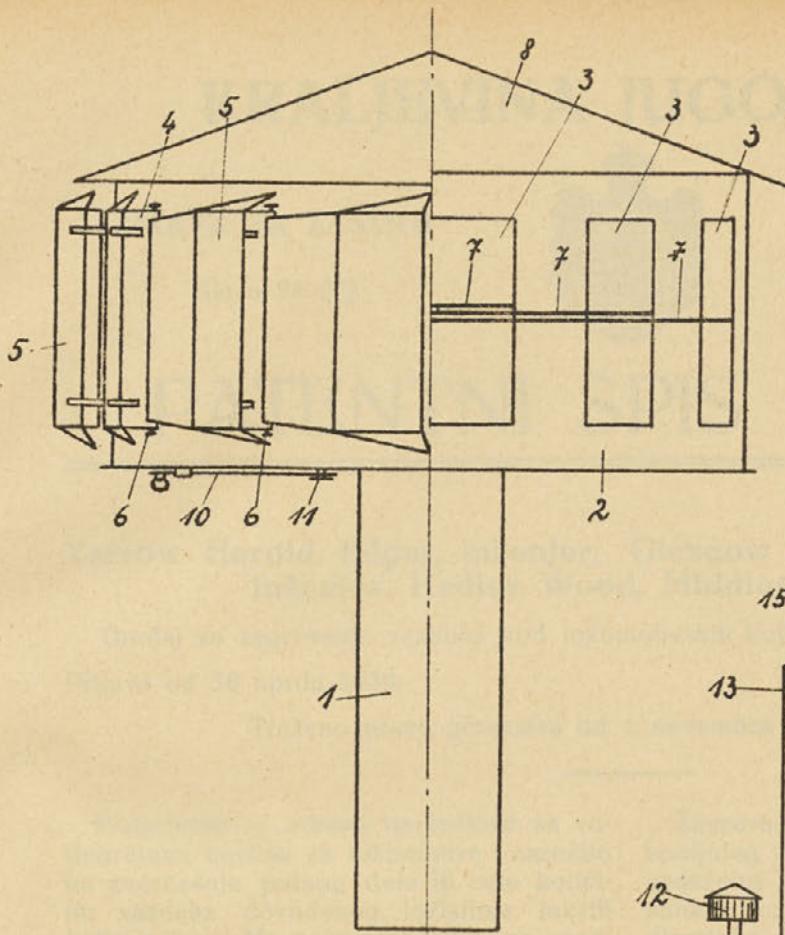
stavak 15 natičemo direktno na odvod iz te prostorije nad krovom. Inače se nastavci 16 kad služe za dimnjak natiču na dimnjake 17 na krovu, pa se otvor nasadne cijevi prilagođuje otvoru dimnjaka.

Patentni zahtjevi:

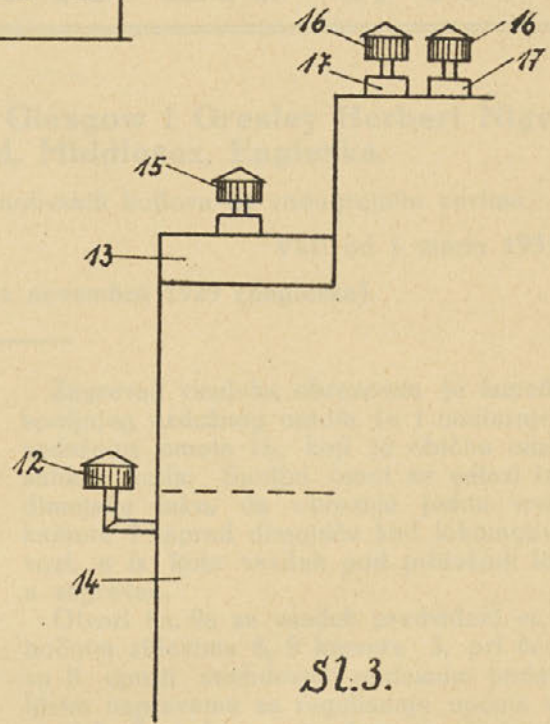
1. Nastavak za dimnjak naznačen time, što se isti sastoji iz nasadne cijevi (1) koja se natiče na odvodnu cijev dimnjaka na krovu i koja se dalje produžuje u jedan bubanj (2) zatvoren odozgor neposredno kapom (8), koji poduž svog plašta ima niz otvora (3), koje zatvaraju dvostruki kapci (4, 5) uvijek s one strane s koje puše vjetar, te je tim onemogućeno povraćanje dima kroz peći u prostoriju.

2. Nastavak po zahtjevu 1 naznačen time, što su kapci (4, 5) napravljeni dvostruki radi bolje promaje i što su pojedini parovi diametralno suprotnih kapaka spojeni međusobom krutom šipkom (7), tako da kad se tlakom vjetra zatvaraju kapci s jedne strane, u isto se vrijeme otvaraju njima diametralno suprotni, tako da je strana nastavka, koja je okrenuta spram vjetra, zatvorena, a ona u zavjetrini otvorena, te kroz njezine otvore izlazi dim.

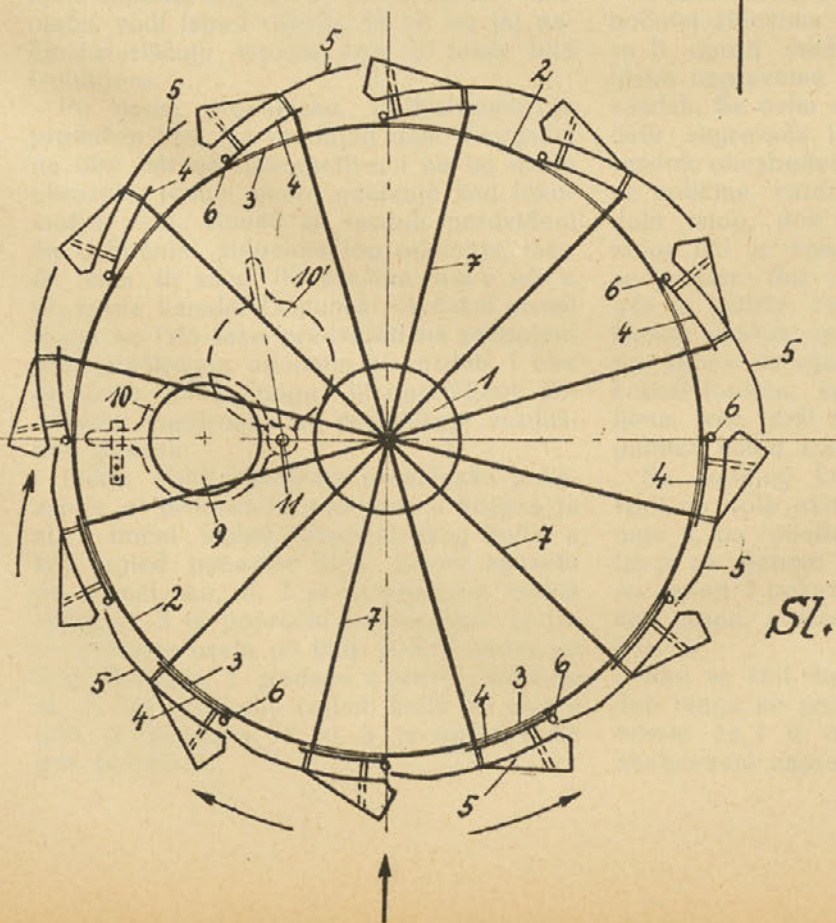
3. Nastavak po zahtjevu 1 i 2 naznačen time, što bubanj (2) ima na svojoj osnovici otvor, koji se odozdo zatvara okretljivim poklopcem (10) i koji služi za čišćenje dimnjaka.

Sl. 1.

Sl. 3.

Sl. 2.

